

สถาบันทักษิณคดีศึกษาประกอบด้วยงานต่าง ๆ ๔ งาน คือ งานสำนักงานเลขานุการ งานเก็บรวบรวมและจัดระบบข้อมูล งานส่งเสริมและเผยแพร่ งานวิจัยและวางแผน

งานเก็บรวบรวมและจัดระบบข้อมูล

๑. เก็บรวบรวมข้อมูลทางวัฒนธรรมภาคใต้ประเภทต่าง ๆ จัดอย่างเป็นระบบในรูปแบบของพิพิธภัณฑ์ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์วัตถุของจริง พิพิธภัณฑ์เสียง พิพิธภัณฑ์ภาพ ห้องสมุดวรรณกรรมท้องถิ่น และหอเอกสารทักษิณคดี
๒. จัดแสดงให้เห็นถึงวิวัฒนาการสิ่งที่ยังคงพัฒนา เพื่อให้ชาวภาคใต้ได้รับประโยชน์ในการดำเนินชีวิต เพื่อผลทางเศรษฐกิจ การปกครอง และเอกลักษณ์อันดีงามของชาติ
๓. ให้บริการแก่ผู้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้านภาคใต้ประเภทต่าง ๆ

สถาบันทักษิณคดีศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา
โทรศัพท์ ๓๑๒๕๔๐

สถาบันทักษิณคดีศึกษา
เปิดบริการให้ผู้สนใจเข้าชมได้ทุกวัน
๘.๓๐ น. ถึง ๑๖.๓๐ น.

บ้านทรงไทย “บ้านวิภาวดีรังสิต”

บ้านทรงจีน “บ้านรัตนเลิศ”

เวทีโรงละครเปิด

เป็นเวทีกลางแจ้ง ปรับปรุงเนิ่นนานเป็นอัฒจันทร์ มีบรรยากาศเป็นธรรมชาติ จุคนดูประมาณ ๔,๐๐๐ คน ยินดีให้ศูนย์วัฒนธรรมทั่วประเทศและเอกชนจัดรายการเพื่อทำนุบำรุงวัฒนธรรม ทั้งโดยไม่คิดค่าบริการและคิดเพียงเล็กน้อย

ห้องการแสดงละคร

จัดแสดงการละเล่นและดนตรีพื้นบ้านภาคใต้ เช่น โนรา หนังตะลุง กะหลอ ปืด กรือโต๊ะ โต๊ะครึม ฯลฯ

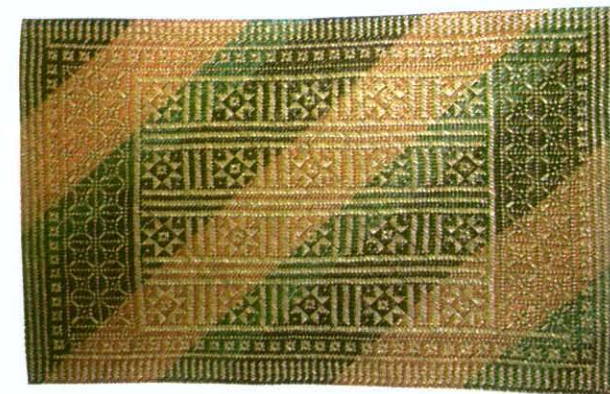

ห้องสมุดวรรณกรรมท้องถิ่น

เก็บรวบรวมวรรณกรรมประเภทลายลักษณ์ ได้แก่ สมุดข่อย ไบลาน และคลังข้อมูลประเภทมุขปาฐะที่ปริวรรตแล้ว ได้แก่ คลังนิทานพื้นบ้าน คลังปริศนาคำทาย คลังเพลงกล่อมเด็ก คลังประวัติบุคคล เป็นต้น

ห้องพิพิธภัณฑ์เสียง

เก็บรวบรวมข้อมูลวัฒนธรรมประเภทเสียง ในรูปของม้วนเทปคาสเซต การบันทึกข้อมูลภาคสนามเกี่ยวกับคติชนวิทยา เช่น เพลงพื้นเมือง การละเล่นพื้นเมือง การประชุมสัมมนา และการให้บริการถ่ายเทปข้อมูลต่าง ๆ

ห้องหัตถกรรม

แสดงเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่เป็นงานฝีมือ หัตถกรรมพื้นบ้านภาคใต้ เช่น เครื่องจักสาน (จากหวาย ไม้ไผ่ กระจูด ไยตาล ย่านลิเภา ฯลฯ) เครื่องหนัง เครื่องมุก ฯลฯ

ห้องประชุมจรัญ จารุวัฒนา

เป็นทั้งห้องประชุมและห้องฟังเสียง จุฬุฟังได้พร้อมกัน ๖๐ คน และเลือกฟังรายการตัวเอง ๑๐ รายการ ให้บริการแก่นักศึกษาภายนอกสำหรับจัดประชุมสัมมนา

ห้องเครื่องปั้นดินเผา

จัดแสดงเครื่องปั้นดินเผา ชนิดเคลือบและไม่เคลือบ ที่เป็นฝีมือของช่างชาวจีนและคนไทย ทั้งที่เป็นของท้องถิ่นและที่ได้รับอิทธิพลจากต่างชาติ จัดจำแนกตามสมัยและรูปแบบ

ห้องวัฒนธรรมพื้นบ้าน

เก็บรวบรวมเครื่องมือเครื่องใช้ในการดำเนินชีวิตของชาวภาคใต้ เช่น เครื่องมือในการทำนา เครื่องมือในการจับสัตว์น้ำจืด เครื่องดักนก เครื่องประดับ ฯลฯ

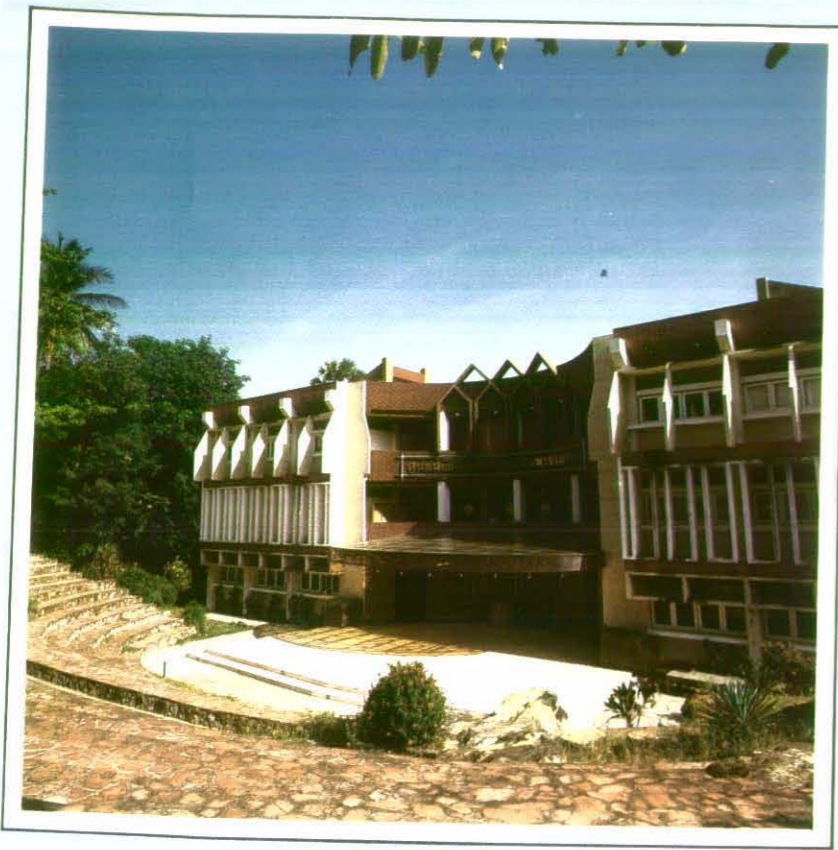
ห้องพิพิธภัณฑ์ภาพ

เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้านและวิถีการดำเนินชีวิตของชาวภาคใต้ ในรูปแบบของภาพถ่าย ภาพสไลด์ ภาพยนตร์ วีดีโอเทป และให้บริการแก่ผู้ศึกษาค้นคว้าข้อมูล มีบริการถ่ายภาพวีดีโอทั้งในและนอกสถานที่ บริการถ่ายสำเนา ตัดต่อ บันทึกเสียง เป็นต้น

ห้องศาสนา

เก็บรวบรวมศาสนวัตถุที่พบในภาคใต้ จัดทำแผนที่แสดงแหล่งที่พบ

ประวัติความเป็นมา

ภาคใต้มีวัฒนธรรมที่มีลักษณะเด่นพิเศษต่างไปจากภาคอื่น ๆ ในฐานที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ตั้งอยู่ในภาคใต้ จึงมีโครงการศึกษาค้นคว้าและส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรมภาคใต้ตลอดมา จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๙ จึงได้มีโครงการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้ขึ้น และได้รับการยกฐานะเป็น “สถาบันทักษิณคดีศึกษา” เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๓

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อทำนุบำรุง อนุรักษ์ และพัฒนาวัฒนธรรมภาคใต้ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ
๒. เพื่อให้เป็นศูนย์กลางการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยวัฒนธรรมพื้นบ้านภาคใต้
๓. เพื่อให้เป็นแหล่งกลางในการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมแขนงต่าง ๆ ทั้งด้านการสาริต การฝึกอบรม การจัดประชุมสัมมนา และการจัดนิทรรศการ
๔. เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าของภาคใต้ ให้ภาพพจน์ที่ดีงามแก่ผู้เยี่ยมชมทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

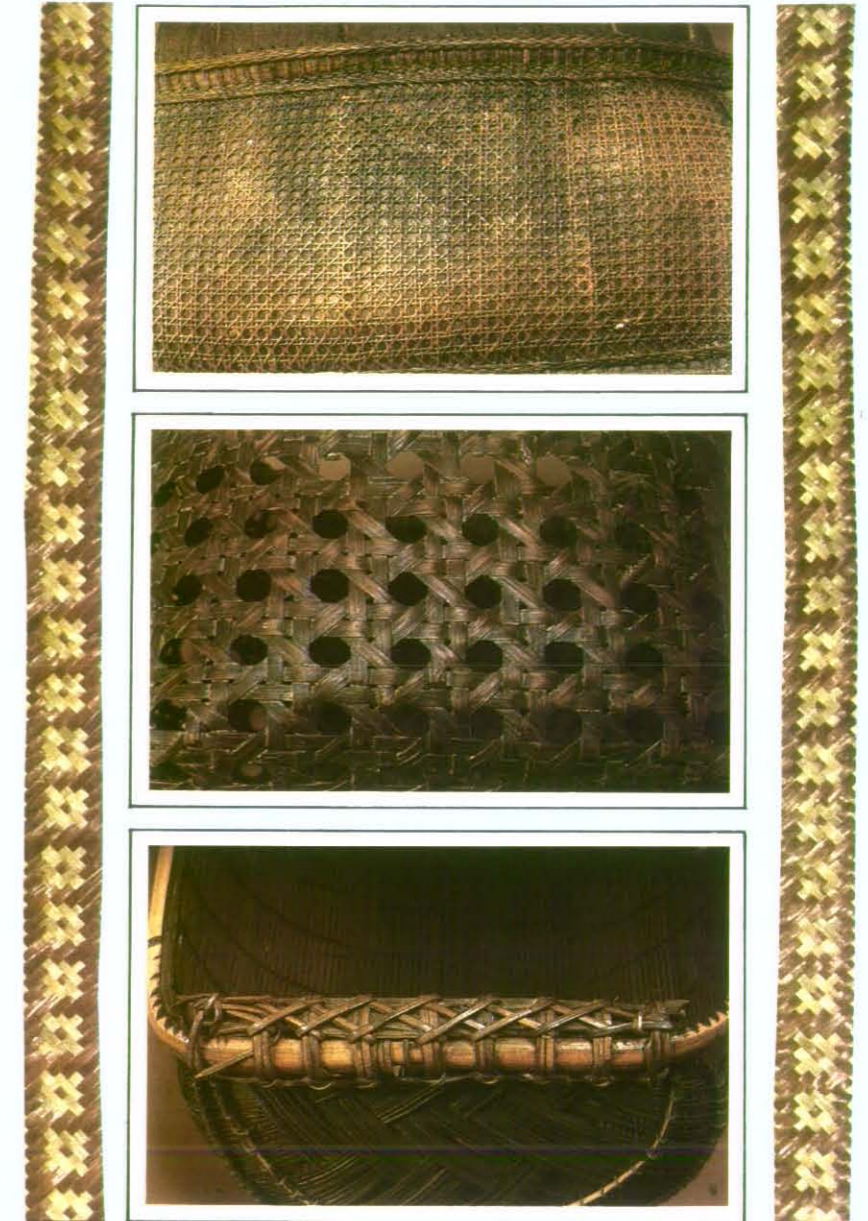
งานวิจัยและวางแผน

๑. วางแผนและจัดทำโครงการพัฒนาสถาบันฯ
๒. จัดแสดงสถิติต่าง ๆ เชิงเปรียบเทียบเพื่อให้เห็นถึงการพัฒนา ปัญหา และแนวทางในการปรับปรุงส่งเสริม
๓. วิเคราะห์วิจัยข้อมูลต่าง ๆ ทางวัฒนธรรมภาคใต้ ตลอดจนรวบรวมผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมที่มีผู้วิจัยไปแล้ว

งานส่งเสริมและเผยแพร่

๑. ยกกระดับความเป็นอยู่และค่านิยมของชาวบ้าน โดยวิธีจัดกิจกรรมและวิธีการจัดการด้านวัฒนธรรมพื้นบ้านภาคใต้ เช่น จัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับวัฒนธรรม จัดตั้งชมรมศิลปินพื้นบ้านภาคใต้ จัดสอนหลักสูตรการนำวัสดุพื้นบ้านมาประกอบเป็นหัตถกรรม
๒. ส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมโดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น เผยแพร่ทางสื่อมวลชน วิทยุ โทรทัศน์ นำศิลปะและวัฒนธรรมไปเผยแพร่ในต่างถิ่น ต่างภาค ต่างประเทศ จัดพิมพ์เผยแพร่ผลงานการศึกษาค้นคว้าและวิจัย และเลือกสรรผลงานที่ดีเด่นด้านศิลปหัตถกรรมมาแสดงเป็นตัวอย่าง ณ ห้องประชุมสัมพันธ์

นอกจากนี้สถาบันฯ ยังมีโครงการพิเศษที่สำคัญ เช่น โครงการจัดทำและพัฒนาพจนานุกรมภาษาถิ่นใต้ โครงการจัดทำและพัฒนาสารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ โครงการจัดทำแถบบันทึกภาพวัฒนธรรมไทยพุทธภาคใต้ โครงการส่งเสริมหัตถกรรม โครงการส่งเสริมการเล่นและดนตรีพื้นเมือง โครงการเรียบเรียงตำราด้านวัฒนธรรมเฉพาะเรื่อง เป็นต้น

สถาบันทักษิณคดีศึกษา มีอาคารดำเนินการเป็นตึก ๓ ชั้น มีห้องต่าง ๆ ที่ได้รับการออกแบบตกแต่งภายในเพื่อการแสดงทางด้านวัฒนธรรมพื้นบ้านภาคใต้โดยเฉพาะ มีบ้านตัวอย่างของภาคใต้ ๒ หลัง คือ บ้านทรงไทย “บ้านวิภาวดีรังสิต” จัดเป็นเรือนรับรอง และบ้านทรงจีน “บ้านรัตนเลิศ” จัดเป็นหอเอกสารทักษิณคดี เก็บรวบรวมเอกสารเกี่ยวกับภาคใต้ทั้งที่เป็นอดีตและปัจจุบัน